

VYHLÁSENIE IFLA O INTERNETE A SLUŽBÁCH DETSKÝCH KNIŽNÍC

© Copyright: International Federation of Library Associations and Institutions, 2007
Povolenie IFLA pre Spolok slovenských knihovníkov – Slovak Librarians Association
Preklad: Ing. Silvia Stasselová, 2010
Realizované s finančnou podporou Ministerstva kultúry Slovenskej republiky

Členovia Stáleho výboru Sekcie knižníc pre deti a mládež IFLA (IFLA Libraries for Children and Young Adults Section), ktorí sa stretli na výročnej konferencii IFLA a Svetovom knihovníckom a informačnom kongrese v roku 2007 v Durbane (JAR), prijali nasledujúce vyhlásenie:

- Toto vyhlásenie vychádza zo Smernice IFLA/UNESCO k Manifestu IFLA o internete.
- V súlade s Konvenciou práv dieťaťa Organizácie spojených národov z roku 1989, s článkami 13 a 17, majú mať deti právo na slobodné vyhľadávanie, získavanie a šírenie informácií a myšlienok všetkých druhov, nezávisle od hraníc štátov, či už ústnou, písanou alebo tlačенou formou, prostredníctvom umenia alebo akýmkoľvek inými prostriedkami podľa výberu dieťaťa.
- Každé dieťa má mať prístup k informáciám a materiálom z rozmanitých kultúrnych, národných a medzinárodných zdrojov, najmä tých, ktoré sú zamerané na podporu sociálneho, duchovného, morálneho, fyzického a duševného zdravia a pohody.
- Preto by knižnice nemali používať filtračný softvér v prístupe na internet.
- Knižnice by mali mať stanovené jasné pravidlá používania internetu deťmi a mladistvými a s týmito pravidlami by sa mali oboznámiť aj rodičia a vychovávatelia, ak deti začínajú používať internet v knižnici.
- Aj keď knižnice nepoužívajú filtračný softvér v prístupe na internet, v pravidlách používania internetu by malo byť presne definované, čo nie je v knižnici povolené (napr. knižnica neumožňuje používateľom, deťom ani dospelým, prezerat si na internete porno, prejavy násillia, diskriminácie atď.), a to podľa právnych predpisov každej krajiny.
- Verejné knižnice by mali presadzovať primerané usmernenia na ochranu dieťaťa pred informáciami a materiálmi, ktoré by mohli narušiť jeho zdarný vývoj zodpovedajúci veku.
- Internet ponúka knižniciam príležitosť uplatniť sa v úlohe sprostredkovateľov informácií deťom. Detské knižnice by mali túto príležitosť využiť.
- Mediálne vzdelávanie (napr. školenia, ako využívať internet a ako pracovať s informáciami získanými na internete pre deti, ich rodičov alebo vychovávateľov) je jednou z hlavných úloh knižníc a sú zaň zodpovední knihovníci.
- Verejné knižnice by mali deťom poskytovať voľný prístup na internet a umožňovať im jeho využívanie (podobne ako tradičné informačné zdroje – encyklopédie, slovníky a pod.). Počítačové vybavenie a softvér musia byť prístupné bez ohľadu na prípadné zdravotné postihnutie dieťaťa.
- Každý knihovník, ktorý pracuje s deťmi, by mal poznať „digitálnu diaľnicu“ rovnako dobre ako literatúru pre deti.

ZHRNUTIE

NIE používaniu filtračného softvéru v prístupe na internet (nebude to celkom fungovať, mladým ľuďom to však napovie, že si nezaslúžia dôveru a že za to, čo robia, je zodpovedný niekto iný...), ale **ÁNO** zdôrazňovaniu, že knižnica tiež ponúka výber kvalitných zdrojov.

NIE cenzurovaníu,
ale ÁNO dobrému mediálnemu vzdelávaniu pre všetkých – knihovníkov, rodičov a deti.

ÁNO ochrane detí...,
ale hlavnú zodpovednosť za deti nesú ich rodičia.

Hľadajte nové spôsoby...
Spolupracujte s rodičmi, deťmi a knihovníkmi pri hľadani nových spôsobov spolupráce a tvorbe spoločných pravidiel.

Toto vyhlásenie slúži ako odporúčanie pre pracovníkov verejných knižníc a ďalších príbuzných organizácií.